

Egyetemi tudományos ülésszak Sopronban

Két évforduló adott különös jelentőséget az Erdészeti és Faipari Egyetem idei tudományos ülésszakának. Az első most az egész országot mozgatja — hazánk felszabadulásának huszadik évfordulója —, a másik közelebbről csak a műszaki szakközönséget érdekli — az Egyetem matematikai tanszékének kétszáz éves alapítása.

Az előbbi *dr. Gál János* rektor méltatta megnyitó előadásában. A második világháború utolsó napjait idéző szavaiban felizzott a Főiskola nyugatrahurcolása elleni harc, a kapkodó, meggondolatlan felsőbb utasításokkal szemben a tanári karnak szinte kivétel nélkül komoly helytállása. Meghatottan emlékezett április 1-ének éjszakájáról, amikor szovjet katona elsőnek tette lábát a nagyhirű intézmény autonóm területére és azonnal védelem alá helyezte az itt őrzött nagyértékű kulturális javakat. Már másnap megindulhatott a romeltakarítás és május elején újra kezdetét vehette az oktatás. Így indult az intézmény 20 éves fejlődése, hogy egyre erőteljesebben, elismertebben szolgálja a felsőoktatás és tudományos kutatás ügyét. Ennek egyik jelentős állomása volt 1956-ban a faipari szak létrehozása, de ugyanennek az évnek az őszén érte az időszak legsúlyosabb vesztesége is — az ellenforradalom zűrzavarában fejét vesztett 23 oktató és mintegy 250 hallgató elhagyta hazáját, a Főiskolát. A szakma életereje azonban csakhamar bezárta a tátongó sebet, gyorsan zajlott le a konszolidáció és töretlenül tart a fejlődés egészen napjainkig. Ezt a munkát ismerte el kormányzatunk, amikor 1962-ben két szakkal bíró, önálló egyetemmé emelte, tudományos minősítésre jogosította. Ennek eredményeként szakunk ma már 65 egyetemi doktorral és három címzetes egyetemi tanárral büszkélkedhet. Befejező szavaiban a rektor annak az óhajának adott kifejezést, hogy ezek az erőfeszítések mielőbb váljanak kézzel fogható értéké.

A másik évforduló időszerevése még nem egészen teljes, augusztusban lesz 200 éve annak, hogy az első műszaki oktatási intézményként megalapították a matematikai tanszékét. Mai vezetője, *Kiss Ignác* egyetemi tanár ismertette az alapítás körülményeit, a tanszék fejlődésének állomásait oly meleg szeretettel és bölcs humorral, ami valószínűvé teszi az Akadémia alapítólevelében foglalt intelem mai teljesítését: *a matematikát úgy kell előadni, hogy a hallgató megérezze, mennyire fontos annak elsajátítása!*

A jubiláló tanszék az ülésszak folyamán két oldalról is szeretetteljes üdvözlésben részesült: *Falk Richárd* egyetemi tanár a volt bányászati és kohászati testvérek üdvözlését tolmácsolta, *I. Hromada* rektor pedig a Selmecet ugyancsak saját elődjének tekintő zólyomi erdészeti és faipari főiskola nevében üdvözölte méltó nagyrebecsüléssel, rámutatva arra, hogy a közös forrás együttműködésre kötelezi a két főiskolát. A proletár nemzetköziség, a szocialista hazafiság biztos alapok, amik lehetővé teszik azoknak a haladó hagyományoknak kölcsönös hasznosítását, amik a selmeci főiskola 150 évvel ezelőtti alapításával függenek össze.

Az ülésszak további folyamán az Egyetem oktatói, kutatói adtak szokatlanul nagyszámú előadásban ízelítőt abból, hogy miként élnek azzal a lehetőséggel, amit 20 évvel ezelőtt a kezükbe kaptak és miként igyekeznek megoldani azokat a feladatokat, amik reájuk az erdőgazdaság és faipar fejlesztése terén hárulnak:

Dr. Pántos György meglehetősen rövid időszakon belül vizsgálta a trágyázás hatását az óriásnyár növekedésére;

Gyurkó Pál mikoriza-gombáknak avaron való tenyésztési kísérleteiről számolt be;

Kerényi Ervin az Iván-környéki talajviszonyokat ismertette;

Dr. Pántosné Demirova Tatjana az óriás- és olasznyár táplálkozására vonatkozóan adott adatokat;

Dr. Magyar János az erdőrendezés fejlesztési problémáiból emelt ki néhány alapvetőt;

Bezzegh László az erdőgazdasági térképek készítésének legújabb módszereibe engedett rövid bepillantást;

Dr. Káldy József a gépi kérgezésre irányuló vizsgálatainak eredményeit közölte;

Dr. Herpay Imre a korszerű útpályákat foglalta össze és adott adatokat gazdaságosságuk megítéléséhez;

Dr. Nemky Ernő a tölgyemlék és tölgycesemete ökológiájával foglalkozott;

Dr. Tompa Károly a származási és honosítási kísérletek irányelveit taglalta;

Dr. Igmándy Zoltán a taplógombák szerepéről értekezett;

Szappanos András a gyertyános-kocsánytalantölgyesek természetes felújítása során a gazdaságossági kérdéseket boncolgatta, különös tekintettel a vágáskoncentrációs irányzatra;

Gencsi László az erdeifenyő növekedési és koronaalakulási viszonyaira nézve adott újabbakat;

Dobos Tibor az erdeifenyőcesemete vízgazdálkodására vonatkozó megfigyeléseit hozta;

Dr. Somkuti Elemér a tervezésnek, irányításnak és ellenőrzésnek hatékonyabbá tételére irányuló újabb elgondolásait adta elő;

Szabó József gazdaságtani alapfogalmakat ismertetett és példát adott azoknak az erdészeti beruházások gazdaságosságának megítélésében való alkalmazására;

Dr. Gál János a mezővédő fásítások népgazdasági hasznosságát mutatta ki gazdaságossági számítással a saját vizsgálati eredményei alapján;

Dr. Szendrei István a fatest felépülésének biokémiai kérdéseivel foglalkozott;

Csanádi Etele a potenciál-mérések alkalmazásának lehetőségeit vizsgálta a fatestben.

A hazaiakat külföldi előadások is tarkították. *E. Rónai*, a zólyomi főiskola szálítástani tanszékének a vezetője az általuk kialakított központi rakodókat ismertette és kimutatta, hogy ezek lehetővé teszik a fakitermelési munkának a népgazdaság egyéb ágaiéval azonos szintre emelését. Külön érdekessége a mi szempontunkból, hogy ezek nemcsak fenyőre, de lombosfára is készülnek. *D. Zachar*, a zólyomi erdészeti kutatóintézet vezetője az erdők termelékenységének fokozása lehetőségeivel foglalkozott. A természetszerűen művelt erdők minél differenciáltabb kialakítását javasolta, felhívta a figyelmet a jegenyefenyő magas termelékenységre és a lucváltozatok közül a „fésűs” kiemelkedő teljesítményeire, de elismerte a nyárok cseh-szlovákiai fontosságát is és azoknak mezőgazdasági műveléssel egybekapcsolt ültetvényyszerű művelését javasolta.

Az ülészak végén bemutatkoztak az Egyetem első címzetes egyetemi tanárai is. *Dr. Keresztesi Béla* röviden összefoglalta az erdészeti kutatásügy 66 éves történetét és részletesen ismertette az Erdészeti Tudományos Intézetnek alapítása óta kifejtett munkásságát, a legfontosabb eredményeket. Alapjában ezeken nyugszik a magyar erdőgazdálkodás mai fejlettsége és ez biztosítja a fejlődési irány eredményességét is. *Dr. Madas András* eredeti és rendkívül szellemes módszerrel vizsgálta a faanyagban mutatkozó szükségletek várható alakulását. Ez kulcskérdése erdőrendezésünk, erdőművelésünk, egész erdőgazdaságunk fejlesztésének és megnyugtató, hogy ezzel a kérdéssel egyetemünk ilyen színvonalasan foglalkozik. *Dr. Sali Emil* a 20 év alatt a termelés szerkezetében beállott változásokkal és a munka termelékenységének alakulásával foglalkozott előadásában. Adatai arról tanúskodnak, hogy az állami erdőkben meghonosul a szocialista bővített újratermelés. Megmutatkozik ebben a tapasztalt régi szakemberek munkája mellett már az utóbbi 20 év alatt nevelt erdőmérnököknek Egyetemünkön szerzett szaktudása is. Mutatkoznak már a forintok, amit a rektori megnyitóbeszéd befejező mondata sürgetett.

Jérôme René